

CHATGPT – UN NOU INSTRUMENT AL INTELIGENȚEI ARTIFICIALE

CHATGPT – A NEW TOOL OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE

*Laura TUGAREV, ORCID:
Universitatea de Stat din Moldova*

CZU: 070:004.8

e-mail: tugarevlaura@gmail.com

În ultimele decenii, internetul și derivatele acestuia au schimbat semnificativ viața și activitatea umană. Dezvoltarea tehnologiilor informaționale a contribuit la apariția mai multor inovații. ChatGPT este un nou instrument al inteligenței artificiale, dezvoltat în anul 2022, care se înscrie în șirul metamorfozelor generate de evoluția internetului, roboticii, tehnologiei, digitalului etc. În acest articol sunt elucidate specificul și particularitățile chatbot-ului conceput de OpenAI, numit ChatGPT.

Cuvinte-cheie: *chatgpt, inteligență artificială, spațiu virtual, inovație, progres, tehnologii.*

Contemporaneitatea poate fi caracterizată prin transferul mai multor sarcini și activități în spațiul virtual, accesul la diferite platforme de stocare, la suporturi de păstrare și la numeroase modalități de livrare a datelor și informațiilor. Diversificarea mecanismelor de interacțiune și a formelor de socializare au făcut ca modul de percepere asupra realității, și realitatea în esență să capete alte valențe. Prezentul este marcat de tot mai multe inovații digitale, startup-uri tehnologice și programe/instrumente ale inteligenței artificiale.

„Inteligența artificială este o ramură a științei calculatoarelor care se ocupă cu studiul posibilității calculatoarelor de a avea o comportare asemănătoare cu cea omenească” [1]. Putem afirma că inteligența artificială (IA) este o ramură a informaticii care se axează pe dezvoltarea sistemelor și tehnologiilor, cu scopul de a asimila și de a imita procesele cognitive umane. Observăm cum în ultimii ani IA a avansat și a devenit din ce în ce mai prezentă în viețile oamenilor, iar extensiile acesteia s-au făcut vizibile în diferite industrii, domenii și sectoare, precum: medicină, educație, robotică, producție multimedia etc.

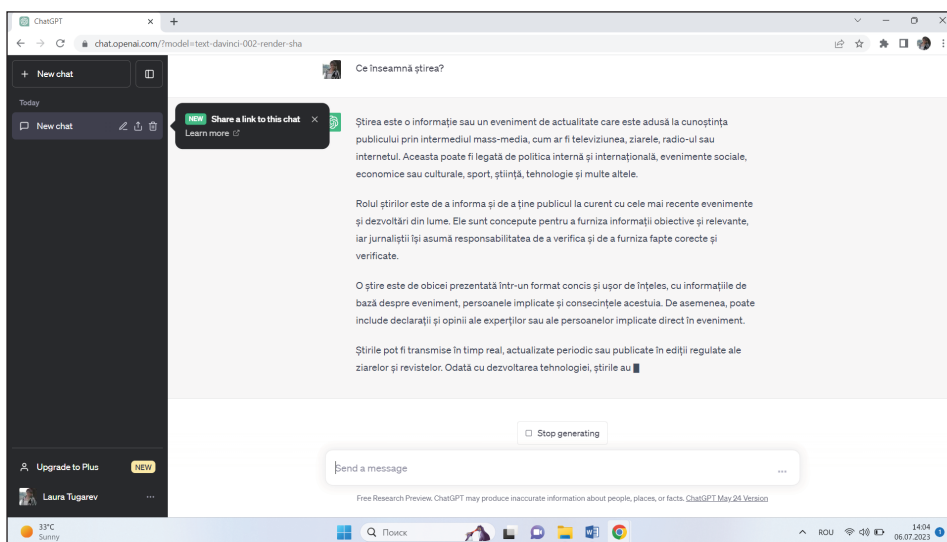
Una dintre recente apariții din sfera IA este software-ul ChatGPT, lansat în anul 2022, care reprezintă un chatbot conceput de OpenAI. Pe site-ul oficial openai.com este menționat faptul că „OpenAI este o companie de cercetare și implementare a inteligenței artificiale, având misiunea prin AI să aducă beneficii întregii umanități” [2]. Compania are mai multe direcții de activitate: elaborarea cercetărilor, lansarea diverselor produse etc., printre care poate fi identificat și ChatGPT, un model avansat de limbaj care în timp util generează răspunsuri detaliate și articulate din diverse domenii.

„ChatGPT este cea mai nouă creație a OpenAI, un laborator american de cercetare a inteligenței artificiale. Compania cu sediul în San Francisco are drept scop declarat

promovarea și dezvoltarea AI într-un mod de care să beneficieze întreaga omenire” [3]. Acest program software este gratuit, funcționează doar având conexiune la internet și cu o intrare prin logarea utilizatorului. Odată ce individul s-a autentificat, acesta poate să promoveze întrebări din diferite sfere ale vieții și activității umane, iar programul va livra răspunsuri diversificate, coagulate și elaborate în timp real. Paleta lingvistică este destul de bogată, programul poate furniza informații (răspunsuri) în limba română, engleză, franceză etc., fiind modelate în stilistica gândirii umane, „robotul poate răspunde la o gamă largă de întrebări, imitând în același timp stilul de vorbire al oamenilor” [4].

ChatGPT este un produs la baza căruia sunt anumiți algoritmi ai inteligenței artificiale și care, prelucrând anumite date, formulează din cuvinte răspunsuri, însă acesta nu poate reproduce conținut audio sau video. „ChatGPT, cel mai recent instrument de inteligență artificială (AI) bazată pe text, a câștigat rapid popularitate și este gata să revoluționeze diferite aspecte ale vieții noastre, inclusiv educația și cercetarea. Cu capacitățile sale avansate de procesare a limbajului natural (NLP), ChatGPT poate înțelege și interpreta limbajul uman ca niciodată, permițând utilizatorilor să pună întrebări și să primească răspunsuri într-o manieră conversațională și intuitivă” [5].

Pentru a intra în matricea acestui program este necesară înregistrarea sau alegerea opțiunii de conectare, care poate fi și printr-un cont de email. Procedura presupune introducerea numelui și prenumelui de utilizator, apoi inserarea: luna, data și anul nașterii, iar în pasul 3 este nevoie de a culege un număr de telefon activ, pentru a putea recepționa printr-un mesaj un cod de verificare. Interfața paginii este una destul de accesibilă; în partea de jos găsim o casetă, unde utilizatorul poate introduce întrebarea la care dorește un răspuns. De exemplu, în sceern-ul de mai jos puteți observa un răspuns desfășurat la întrebarea: Ce înseamnă știrea?

Sursa: <https://chat.openai.com/?model=text-davinci-002-render-sha>

Acest program a livrat în câteva secunde următorul conținut: „Știrea este o informație sau un eveniment de actualitate care este adusă la cunoștința publicului prin intermediul mass-media, cum ar fi televiziunea, ziarele, radioul sau internetul. Aceasta poate fi legată de politica internă și internațională, evenimente sociale, economice sau culturale, sport, știință, tehnologie și multe altele. Rolul știrilor este de a informa și de a ține publicul la curent cu cele mai recente evenimente și dezvoltări din lume. Ele sunt concepute pentru a furniza informații obiective și relevante, iar jurnaliștii își asumă responsabilitatea de a verifica și de a furniza fapte corecte și verificate. O știre este de obicei prezentată într-un format concis și ușor de înțeles, cu informațiile de bază despre eveniment, persoanele implicate și consecințele acestuia. De asemenea, poate include declarații și opinii ale experților sau ale persoanelor implicate direct în eveniment. Știrile pot fi transmise în timp real, actualizate periodic sau publicate în ediții regulate ale ziarelor și revistelor. Odată cu dezvoltarea tehnologiei, știrile au devenit și mai accesibile prin intermediul platformelor online, cum ar fi site-urile de știri, blogurile și rețelele sociale. Este important să se mențină un spirit critic față de știri și să se verifice sursele și informațiile pentru a asigura exactitatea și obiectivitatea acestora. Cu toate acestea, știrile rămân un instrument esențial pentru a rămâne informați și conectați cu lumea înconjurătoare”.

ChatGPT poate furniza, după cum putem observa, răspunsuri și cu diacritice, Acest program poate prezenta utilizatorului mai multe variante, este nevoie doar de a face click pe caseta: *Regenerate response* (Regenerează răspunsul). De exemplu, în a 4-a solicitare/încercare, răspunsul a cuprins deja și caracteristicile principale ale știrii.

ChatGPT funcționează pe bază de conversație virtuală, având capacitatea de a aborda o gamă variată de subiecte, arii extinse de materii și teme, sugerând explicații, comentarii, texte etc. Programul stabilește conexiuni/legături cu date și informații existente în mediul online, având anumite limite, pentru că feedback-ul furnizat utilizatorului reiese din algoritmi care sintetizează informația digitală. O variantă extinsă, mult mai complexă, este ChatGPT Plus, care funcționează în baza unei achitări (20\$/lunar) și are o viteză de răspuns mult mai precisă și mai rapidă, poate elabora analize avansate a datelor și poate pune la dispoziția publicului funcții noi.

ChatGPT poate fi un instrument util în recepționarea unor răspunsuri rapide și instantanee; un supliment, un asistent informațional util în procesul de învățare. „Înțelegând modul în care ChatGPT poate sprijini studiul independent, educatorii și studenții pot folosi aceste tehnologii pentru a-și îmbunătăți propria învățare și dezvoltare” [5]. Totodată, utilizarea acestui program poate scoate la iveală și unele pericole pentru sfera educațională, deoarece deseori este dificil de a identifica autenticitatea textelor, răspunsurilor, temelor pentru acasă sau a proiectelor de semestru/curs etc. și doar prin promovarea unor întrebări suplimentare, printr-o analiză a limbajului și vocabularului folosit putem deduce anumite concluzii referitoare la corectitudinea și originalitatea celor expuse într-o creație, text, lucrare etc. În acest context, se impune o revizuire a cerințelor pentru un test de evaluare, pentru lucru individual al elevului/studentului etc. și elaborarea unor sarcini orientate spre potențialul creativ, spre gândirea analitică și cea inter-

pretativă. Acest tip de tehnologie trebuie folosit pentru a verifica cunoștințele utilizatorului și nicidecum cu scop de trișare sau înșelare. Formarea și dezvoltarea abilităților și competențelor de scriere, gândire și expunere coerentă, profundă, documentată trebuie să rămână o prioritate. Indiferent cât de sofisticate și comode sunt instrumentele AI în activitatea de scriere, documentare, proiectare etc., valoarea și potențialul uman trebuie păstrat și pus în prim-plan.

În concluzie, dezvoltarea continuă a tehnologiilor de inteligență artificială aduce beneficii în diverse domenii și industrii, având un impact semnificativ asupra societății și asupra individului în particular. Inteligența artificială se referă la simularea abilităților umane de gândire și de raționament într-un sistem de calculator, un fel de reproducere a manifestărilor cognitive și judecăților umane de către ordinatoarele. Instrumentele AI, inclusiv ChatGPT, trebuie utilizate în așa fel, încât acestea să nu reducă terenul de dezvoltare și de manifestare al individului și să nu discrediteze omul ca principalul promotor al progresului, al inovării și al creației.

Referințe:

1. ROTAR, D. *Inteligență artificială*. Disponibil: <https://cadredidactice.ub.ro/rotardan/files/2012/04/inteligena-artificiala.pdf> [Accesat: 05.07.2023]
2. Site OpenAI. Disponibil: www.openai.com [Accesat: 05.07.2023]
3. Mediacritica. Disponibil: <https://mediacritica.md/peinteles-ce-inseamna-chat-gpt/> [Accesat: 05.07.2023]
4. *Ce este Chat GPT, la ce poate fi folosit în lumea reală și de ce a început să ridice semne de întrebare*. Disponibil: <https://www.euronews.ro/articole/ce-este-chat-gpt-cum-poate-fi-folosit-si-de-ce-poate-fi-uneori-problematic> [Accesat: 05.07.2023]
5. ZHU, J.-J., JIANG, J., YANG, M., REN, Z.J. *ChatGPT și cercetarea mediului (ChatGPT and Environmental Research)* Disponibil: <https://pubs.acs.org/doi/pdf/10.1021/acs.est.3c01818> [Accesat: 05.07.2023]
6. BISWAS, S. *Rolul Chat GPT în educație. (Role of Chat GPT in Education)* Disponibil: <file:///C:/Users/User/Downloads/SSRN-id4369981.pdf> [Accesat: 06.07.2023]